

UNWTO WORLD TOURISM BAROMETER, Haziran 2010

2010 YILI İLK 4 AY ULUSLAR ARASI TURİZM RAPORU

ANA TRENDLERİN ÖZETİ

● 2009'da Uluslararası Turizm

2008 yılına kıyasla 2009 yılında uluslar arası turizmde gelen kişi sayısı ve elde edilen turizm gelirinde önceden yapılan tahminlerden çok az bir fark gözlemlendi. Uluslararası turist sayısı 2008'e kıyasla % 4,2 azalarak 880 milyona düştü. Turizm gelirleri ise 2008'e kıyasla 2009 yılında 852 Milyar dolara (611 milyar avro) düşerek % 5,7'lik bir azalma kaydedildi. Veriler turizm gelirlerinin, turist sayısından krizden daha az etkilendiğini gösteriyor.

2009 yılında ilk 10 turizm destinasyonu sıralamasında çok ufak bir değişim gözlemlendi. Fransa yine dünyanın en çok turist alan destinasyonu olurken, turizm gelirleri bağlamında ise dünyanın 3. en fazla turizm geliri elde eden destinasyonu oldu. Amerika Birleşik Devletleri turizm gelirlerinde dünyada birinci sırayı alırken, kabul ettiği turist sayısı anlamında ikinci sırada yer alıyor. İspanya dünyada 2. En fazla turizm geliri elde eden ülke olurken turist sayısı bakımından Avrupa'da birinci dünya genelinde 3. sırayı almaktadır. Çin ve İtalya sırasıyla; turist sayısı bakımından 4. ve 5. olurken, elde ettikleri turizm geliri bakımından yer değiştirmektedirler.

2009'da, en fazla turizm harcaması yapan ilk 10 ülke arasında dikkate değer bir değişim olarak Çin Fransa'yı geçip 4. sırada yer alırken ilk 3 destinasyon Almanya, Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık olmaya devam etti.

● Ocak- Nisan 2010 arası Uluslararası Turizm

2010 Ocak- Nisan periyodunda uluslararası turist sayısı 258 milyona ulaştı. 2009'daki 242 milyon turist sayısına oranla belirgin bir gelişme kaydedildi fakat yine de 2008'de ulaşılan 264 milyon turist sayısına kıyasla %2'lik bir azalma söz konusu.

- Turist sayısındaki büyüme dünyanın her bölgesinde pozitif fakat her bölge de eşit değil;
 - Asya ve Pasifik: 12%'lik bir büyüme kat edildi. Güney Asya ve Güney doğu Asya ise 14'lük büyüme kaydeden bölümlerden.
 - Amerika'da dünya ortalamasına yakın bir şekilde %6'lık bir büyüme kaydedildi. Merkez Amerika %8, Kuzey Amerika %7 (en hızlı büyüme), Güney Amerika %5, Karayipler %4 büyüme gösterdi.
 - Avrupa; %0,3 lük bir büyüme sergiledi. Batı Avrupa +3%, Güney ve Akdeniz Avrupa'sı +2%'lik bir büyüme gösterdi. Merkezde %-2'lik, Kuzey Avrupa'da Nisan ayında gerçekleşen hava sahasının kapatılması olayının da etkisiyle) ise %-7'lik bir toparlanma gözlemlendi.
 - Orta Doğu; 33% lük bir büyüme sergiledi.
 - Afrika; dünya genelindeki ortalama gibi %7'lik bir büyüme gerçekleştirdi. Sahra'nın Güneyinde kalan Afrika bölgesinde %8, Kuzey Afrika'da %4).

GENEL MANZARA

Birleşik Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün Ocak ayında yaptığı tahminlere uygun şekilde seyrediyor 2010 uluslararası turist sayıları.(%3 ya da %4) Hatta şu anki veriler %4'e daha yakın ve sene sonunda rakamların %4'ü dahi geçebileceği tahmin ediliyor.

2010 sonuçları gösteriyor ki turizm gittikçe gelişen ekonomik durumdan, ayrıca birkaç önemli olaydan –örneğin; Güney Afrika’daki FIFA World Cup, Şangay’daki World Exposition ve Hindistan’daki Commonwealth Games- faydalanmaya devam ediyor. Fakat bir diğer yandan da turizm doğal afetlerden –örneğin; Haiti, Şili, Güney Kaliforniya ve Guatemala’da meydana gelen depremler; Peru, Avrupa’nın bir kısmında meydana gelen sel olayları- olumsuz şekilde etkilenmiştir.

Tüketici tarafında ise, geç rezervasyon yapmak, rezervasyon ve araştırma yapmakta artan internet kullanımı, daha kısa süre ve daha kısa mesafeli seyahatler yapmak, verdikleri paranın karşılığını tam manasıyla almak istemek ekonomik krizden sonra meydana gelen yeni turizm trendleri arasında. Meydana gelen bu değişiklikler turizm endüstrisi iş modellerinde ve turizm ürünü üretiminde de değişiklikleri gerekli kıldı.

İLK 10 TURİZM DESTİNASYONU 2009

2008 yılına kıyasla turizm gelirlerine göre sıralamada ilk 10 ülkede herhangi bir değişme olmazken, kabul ettikleri turist sayısı bakımından sıralama ufak bir değişiklik yaşandı. İlk üç ülke 2009 yılında da Fransa, Amerika Birleşik Devletleri ve İspanya oldu. Turizm gelirlerine göre Amerika Birleşik devletleri 1. İspanya 2. Fransa 3. sırada yer aldı. Turist sayılarına göre Fransa 1. Amerika Birleşik Devletleri 2. ve İspanya 3. sırada yer alıyor.

Çin turist sayısı olarak 5. turizm geliri açısından 4. sırada, İtalya ise gelir bakımından 5. turist sayısı bakımından 4. sırada. Birleşik krallık gelirden 7. Turist sayısında 6. sırada. Türkiye ve Almanya ikisi de birer sayı yükselerek sırasıyla turizm gelirin göre sıralamada 7. Ve 8. oldular. Turist sayısında ise sıralamada Almanya 6. Türkiye 9. oldu. Malezya turist sayısı bakımından 9. olurken, Meksika 10. Sırada yer aldı. Turizm gelirlerinde, Avustralya 8 ve Avusturya 10. oldu.

Sınır dışı(outbound) Turizm

Uluslar arası Turizm Harcamaları 2009

En fazla Uluslar arası turizm harcaması yapan ülkeler arasında 2009 yılında önemli bir değişiklik kaydederek Çin (44 milyar dolar) Fransa’yı geçerek 4. sırada yer aldı. İlk üç ise Almanya(81 Milyar dolar), Amerika Birleşik Devletleri (73 milyar dolar)ve Birleşik Krallık(48 milyar dolar).

Son zamanlarda uluslararası turizmde en hızlı büyüme kaydeden ülke Çin oldu. Örneğin; ülke 2005 yılında turizm harcamalarında 7. Sırayı alırken harcamalarında %21’lik bir büyüme gerçekleştirerek 4. Sıraya yerleşti. İlk 10 ülkeden diğer dokuz ülkeden sadece bir tanesi Hindistan (+%0,4) pozitif yönde bir büyüme sağlayabildi. En fazla Birleşik Krallığın harcamalarında düşüş gözlemlendi (20 milyar dolar düşerek 48 milyar dolar oldu.)

İç Turizm (inbound) Kısa Dönemli 2010 Trendleri

Uluslararası turist sayısı Ocak 2010’dan Nisan 2010’un sonuna kadar toplamda 258 milyona ulaştı. Bu rakam 2009 yılında 242 milyondur. Geçen bu dört ay tüm yılın ortalama olarak %28’ini temsil ediyor. Nisan sonuna kadar olan sürede 2009 yılına göre daha iyi sayılara ulaşılmış olmasına rağmen

halen bu sayılarla 2008 yılının aynı dört aylık süresine kıyasla (264 milyon idi.) %2'lik bir düşüş söz konusu fakat 2007 yılıyla kıyaslandığında %4'lük bir artış var turist sayısında.

Turist sayılarında ay- ay kıyaslama yapıldığında ilk dört ay içerisinde en yüksek turist sayısına Mart(+%10) ayında ulaşıldı. Mart ayını +8% ile Şubat ve +6% ile Ocak ayı takip etti. Doğu bloğu nisanın ilk günlerinde 2009 Nisanının 2. Haftasına kıyasla turist sayılarında azalma gösterdi.

Uluslar arası turist sayısı nisan ayında sadece %3'lük bir artış gösterdi. Bunun sebebi ise İzlanda'da patlayan volkanın sebep olduğu küller yüzünden Avrupa hava sahasının uçuşlara kapatılması olarak görülmektedir. Hava trafiğine bağlı olarak kuzey ülkelerinden Batı Avrupa'ya kadar birçok ülke turist sayısında bir önceki aylara göre önemli düşüşler kaydetti. Örneğin; Kuzey Avrupa büyüme oranları -14%, Güney ve Akdeniz Avrupa'sında -3%, Kuzey Afrika'da - 5%, Okyanusya'da -2%. Oxford Ekonomi'de yapılan bir araştırmaya göre volkan patlamasından kaynaklı havayollarının kapatılması sonucu sadece nisan ayında 5 milyar dolar zarar kaydedildi. Bu miktar sadece havaalanı yönetici şirketlerinin direk kayıplarını değil bunun yanı sıra küresel ekonomide üretim kayıpları dünya genelinde gelirlerde kaydedilen düşüşü de kapsıyor.

Yılın ilk yarısında uluslararası düzenlenen organizasyonlar da turizme katkı sağladı, turist sayısında olmasa bile, organizasyonu düzenleyen ülkenin destinasyon olarak imajına katkıda bulundu. Dikkatler 'Winter Olympics' organizasyonu ile Kanada ve Vancouver'e, ' FIFA World Football Cup ' ile Kuzey Afrika'ya, ' World Exposition 'ile Şangay'a, 'Commonwealth Games ' ile Hindistan'a çekildi. Bu organizasyonlar gerçekleştirildiği ülkelerin turizm destinasyonu bağlamındaki imajlarına olumlu katkılarda bulunuyor.

BÖLGELER

Avrupa

Sonuçlar

Nisan sonuna kadar geçen sürede Avrupa Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü'nün tespitlerine göre 2009'un aynı periyodunda elde edilen kötü sonuçlardan daha da kötü çıktı.

İzlanda'daki yanardağ patlamasından saçılan küllerden dolayı bir hafta gibi bir süre için Avrupa'da birçok hava sahasının ulaşımına kapatılması bölge turizmini oldukça kötü etkiledi. Mart ayında gerçekleşen %4'lük artışa rağmen (buna ek olarak Ocak ve Şubat aylarında da çok az bir artış gözlenmişti) Nisan ayında %3'lük bir düşüş yaşandı. İrlanda %25, Kıbrıs %23, Danimarka %20, İzlanda %14, İspanya %13, Avusturya %11ve Birleşik Krallık %11 oranında turist sayısında düşüş yaşadı. Paskalya seyahatinin Nisan ayına ufakta olsa bir katkısı oldu çünkü bu yıl ve 2009 yılında Paskalya Nisan ayında kutlandı. Fakat 2010 yılında Paskalya'nın Nisanın ilk günlerine denk gelmesi sebebiyle insanlar zaten Mart ayının sonundan itibaren Paskalya tatiline çıkmaya başlamışlardı ve bu da Nisan ayındaki Paskalyanın olumlu etkisini minimumda tuttu.

Devam eden değişkenlik figürlere çok kısa sürede, ay-ay bakmanın ne kadar faydasız olduğunu bir kez daha ispatlıyor. Kaçınılmaz olarak herkes kötü olan ekonomik koşulların, harcanabilen gelirlerdeki düşüşün, Yunanistan'da meydana gelen finansal krizin, döviz kurunun düşmesinin, Avrupa'da devletin tasarrufa gitmesinin turizmi etkilediğini düşünerek farklı yorumlarda (spekülasyonlarda) bulunuyor. Oysa trendlerin oluşması daha uzun zaman alıyor ve sebepleri çok da

kolay açıklanamıyor. Nasıl ki Nisan ayında meydana gelen volkanik patlama nisan ayındaki asıl trendi örtbas ediyor ise aynı şekilde mayıs ve haziran aylarında Avrupa'da meydana gelen olumsuz hava koşulları da bu aylarda meydana gelen trendler duyurulduğunda bu trendlerin yorumlanmasında zorluklara sebebiyet verebilir.

Kuzey Avrupa ülkelerinde turizm acı çekmeye devam ediyor. Birçok kuzey Avrupa ülkesi İzlanda'da meydana gelen volkanik patlamadan en çok etkilenen ülkeler arasında yer alıyor. 2009 yılının ilk periyodundaki %13'lük düşüşten sonra 2010'un ilk 4 ayında turist sayısında %7'lik düşüş yaşandı. Birleşik Krallıktaki düşüş iyileşmeye başlasa da temel kriterler halen düşüşün devam ettiğini gösteriyor. İç turizmdeki ana figürler, volkanik patlama, kötü hava koşulları ve British Havayollarındaki grev gibi olaylardan olumsuz olarak etkilendi. Çin, Hindistan ve Rusya gibi gelişen pazarlardaki sıkı vize kuralları da düşüşü kötü yönde etkiledi. İş turizmi hala dengeli değil ve teşvik (insentif) seyahat pazarı çok cansız.

Kuzey Avrupa'daki en kötü düşüş İrlanda tarafından %23 olarak açıklandı. Bu düşüşün sebebi olarak küçülen ekonomi, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri pazarlarına maruz kalma, konumundan dolayı diğer kıta ülkeleriyle çok fazla ilişki halinde olamama, geçici göçmenlerin kendi ülkelerine geri dönmesi ve yüksek fiyatlar görülüyor.

Kuzey ülkelerinden Danimarka %7'lik bir artış rapor etti fakat 2009'un ilk periyodunda meydana gelen %36'lık gerileme ve devamındaki periyotlarda meydana gelen büyük düşüşle kıyaslandığında bu artışın kayda değer olmadığını görüyoruz.

Batı Avrupa'da %3'lük bir artış var fakat bölgesel ortalamalar düşük bunun sebebi olarak da önemli destinasyonlardaki düşüş gösteriliyor. Örneğin Fransa'da %2'lik bir düşüş var ve ilk periyotta Fransa genel olarak yerli turizm yapmış bulunmakta. Almanya kabul ettiği turist sayısı bakımından %9'luk bir artış yaşadı fakat bu 2008 yılının yüksek zamanlarındaki turist sayısından epey uzak bir rakam. Farklı bakış açıları olsa da iş turizmi kendini onarıyor, iyie gidiyor gibi ve tatil amaçlı seyahatte iyi durumda. Otel fiyatlarında rekabet var, KDV'de uygulanan indirimin(%19'dan %7'ye) de etkisiyle. Hollanda 2009'daki kötü olan ilk periyoda kıyasla %12'lik artış yaşadı, Avusturya kötü bir Nisan ayı geçirmesine rağmen %3'lük bir artış gösterdi (özellikle de komşu ülkelerden kabul ettiği kısa süreli seyahatlerin etkisi önemli idi). İsviçre 2009'un 3. Periyodundan beri düzeltmekte olduğu turizmde %2'lik artış sağladı. Endüstride Avrupa'dan İsviçre'ye gerçekleşen seyahatlerde avro ve sterlinin İsveç frankı karşısında değer kaybetmesi fakat Amerika ve Asya'dan gerçekleşen seyahatler için değer kazanması ile ilgili konular gündemde. Fakat Basel şehrinde gerçekleşen Swissbau ve Baselworld ticaret fuarlarının iyi gittiği yönünde sonuçlar gözlemlendi.

Güney ve Akdeniz Avrupa'sında ilk periyotta turist sayısında %2'lik bir artış gerçekleşti. Fakat bu ortalama çokta anlamlı değil çünkü bazı ülkeler diğerlerine göre çok daha iyi performans sergiledi. Batı Avrupa'daki üç büyük destinasyon beklenmedik şekilde iyi performans gösterdi. İspanya'ya gelen turist sayısında %3'lük düşüş gözlemlendi fakat buna nisan ayında kötü hava koşulları ve volkanik küllerin yarattığı olumsuzluklar da dâhil. İspanya'da 'Barometre' araştırmasında görüş bildiren uzmanlar Avrupa ekonomisi, insanların ekonomiye olan güvenleri, düşük fiyatlar, yeni ürünlere olan yatırım eksikliği konuları üzerinde epey düşünceliydiler fakat yine de ihtiyatlı bir iyimserliğe sahiptiler. Özellikle avrodaki düşüş ve zayıflık İspanya'nın fiyat rekabetindeki kötülüğü telafi ediyor. Portekiz turizmde yılın ilk iki ayında %11'lik bir artış yaşadı. Panelde cevap verenler, Fransa, İspanya, Almanya,

Birleşik Krallık gibi önemli pazarlarda hala bir durgunluk olduğu için Portekiz’de yaşanan bu artışın bir düşüşle devam edeceği en iyi ihtimalle sabit kalacağı yönünde görüş bildirdiler.

İtalya’nın gerilemeyi sadece turist sayısında meydana gelen ufak bir azalma ile atlattığına şüphe yok. İlk üç ayda %5’lik bir artış yaşandı. Uzmanlar genel olarak gerek Avrupa içi gerekse uzun mesafeli seyahatlerden memnunlar. Kültürel turizm, sanat şehirleri, dağlık tatil bölgeleri ve deniz ve göl turizmi iyi gidiyor. Panele katılanlar Avrupa’yı ziyaret edenler için gerilemenin son bulduğunu söylüyorlar. Seyahatler daha kısa fakat daha fazla sıklıkta gerçekleştiriliyor, insanlar masrafları kısmak için, son dakika satışları, her şey dâhil seyahatler ya da kendi arabasıyla seyahat etmek gibi yöntemlere başvuruyorlar. İtalya uzun mesafeli destinasyonlar arasında popüler konumda. Amerika, Çin, Hindistan, Kore Ve Avusturya pazarlarında İtalya oldukça rağbet görmekte.

Doğu Akdeniz bölgesinde Türkiye uluslar arası yabancı turist sayısında yılın ilk 5 ayında %8’lik bir artış gösterdi (‘ Nisan ayı kötüydü’ trendine zıt olarak). Orta Doğu bölgesinde insanların ekonomiye olan güvenleri yüksek ve iş ve MICE turizmi (toplantı-iş gezisi-konferans-sergi turizmi) gittikçe artış gösteriyor. Bu yıl birçok büyük organizasyonlar var örneğin; ‘Formula 1 Grand Prix’, ‘World Basketball Championships’ ve İstanbul Avrupa Kültür Başkenti. İsrail’de turizm büyük bir patlama göstererek ocak ayından mayıs ayına doğru %30’luk bir artış yaşadı ve 2008 rekorunu da geçmiş oldu.

Doğu Akdeniz’in diğer yerlerinde turizm daha zayıf. Yunanistan’ın durumu Türkiye’ye kıyasla birkaç yıldır daha kötüydü fakat finansal krizin de patlak vermesiyle turizmden elde edilen gelir %8 oranında düştü. Rezervasyon sayıları farklı bildirimlere göre %10 ile %30 arasında düştü. Birçok uçak volkanik küller sebebiyle iptal edildi(özellikle de Girit ve Rodos’a olan tarifeli uçaklar).Yunanistan’ın kuzeyi komşu ülkelerdeki kötü ekonomik koşullardan etkileniyor. Devlet endüstriye kendi sahip olduğu havayollarına inen uçaklara uyguladığı uçuş vergisinde indirim ve kabotaj vergilerinde indirim dışında bir müdahalede bulunamıyor. Fakat iki yöntem de pek faydalı olmadı çünkü tarifeli uçak ve gemi programları çok önceden yapılan bir şey.

Avrupalıların tatillerini ya kendi ülkelerinde ya da yakın ülkelerde yapma yönündeki trend ekonomik istikrarsızlık sürdüğü sürece devam edeceğe benziyor. Bu trend Güney Afrika’da gerçekleşecek olan ‘FIFA Football World Cup’ organizasyonu sırasında da yeterli finansal rahatlıkta olmayan ya da seyahat etmek için yeterli zamanı olmayan Avrupalılar organizasyonu televizyondan takip edeceğe benziyor.

Uzmanlara göre (özellikle de Almanya, İskandinavya ve İber yarımadasındaki) kısa seyahatlerdeki yenilenen trend, uzun mesafeli seyahatlere gidemeyen ve kendi ülkelerindeki yerleri tercih eden insanların şehir turizmine (birkaç günlük kendi ülkelerinde yakın mesafede yapılan turizm) olan ilginin arttığını belirtiyor.

İş turizmi kendini toparlamakta yavaş gelişme gösteriyor. Alman ve İsveçli uzmanlar bu durumu insentif turizmin artık azalmasına ve teknik, satın alma gibi sebeplerle yapılan seyahatlerde fazla para harcanmamasına -yani bunun ticari olarak bir hareketliliğe sebep olmamasına- bağlıyor. Avronun değer kaybetmesi de organizasyon endüstrisini olumsuz yönde etkiliyor.